

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA RELIGIA

I. Założenia wstępne

1. Zasady oceniania z religii określają następujące przepisy:
 - 1) Dyrektorium Kościoła katolickiego w Polsce z 20.06.2001 r.;
 - 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977);
 - 3) Podstawa programowa katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce z roku 2010;
 - 4) Programu Nauczania Religii Rzymskokatolickiej w Przedszkolach i Szkołach zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w Białymstoku 9 czerwca 2010 r.;
 - 5) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 373);
 - 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.04.1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36 poz. 155 ze zm.).
2. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia, który uczestniczy w zajęciach religii.
3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela religii poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z *Podstawy Programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* oraz realizowanego przez nauczyciela programu nauczania, uwzględniającego tę *Podstawę*.
4. Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
5. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów z religii odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.
 - 1) ocenianie bieżące i ustalanie ocen śródrocznych i rocznych odbywa się według skali i w formie przyjętej w szkole dla uczniów klas IV-VIII.
6. Ocenianie wiadomości i umiejętności ucznia z religii ma na celu:
 - 1) systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
 - 2) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu jego rozwoju;
 - 3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
 - 4) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia;
 - 5) umożliwienie nauczycielom religii doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II. Kryteria oceniania

1. Stopień celujący (6) otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie, interesuje się problematyką religijną, analizuje i poprawnie interpretuje omawiane zagadnienia, proponuje rozwiązania nietypowe, biegle i samodzielnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów praktycznych;
 - 2) pracuje systematycznie z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji, wykazuje inwencję twórczą, rozwija własne uzdolnienia, pomaga innym;
 - 3) wykazuje się dużą systematycznością, zdyscyplinowaniem i pracowitością; zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: staranność, poprawność ortograficzna, estetyka, systematyczność prowadzenia;
 - 4) samodzielnie, twórczo i poprawnie wykonuje prace domowe, również nadobowiązkowe;
 - 5) reprezentuje szkołę w konkursach przedmiotowych i innych, wykonuje dodatkowe zadania.
2. Stopień bardzo dobry (5) otrzymuje uczeń, który:
- 1) wykazał się wiedzą i umiejętnościami na poziomie ponadpodstawowym, o znacznym stopniu trudności, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;
 - 2) pracuje systematycznie z zaangażowaniem na każdej lekcji, wnosi własne pomysły i rozwiązania;
 - 3) charakteryzuje się sumiennością, samodyscypliną i znaczącymi postępami w nauce; zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: staranność, poprawność ortograficzna, systematyczność prowadzenia;
 - 4) samodzielnie i poprawnie wykonuje prace domowe;
 - 5) uczestniczy w konkursach szkolnych, wykonuje dodatkowe zadania.
3. Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:
- 1) opanował wiedzę i umiejętności umiarkowanie trudne, wykonuje nietypowe zadania teoretyczne i praktyczne, poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;
 - 2) pracuje systematycznie na każdej lekcji, odpowiada na pytania nauczyciela;
 - 3) wykazuje się samodzielnością, sumiennością i samodyscypliną; zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: staranność, systematyczność prowadzenia;
 - 4) samodzielnie wykonuje prace domowe, zdarzają się niewielkie błędy.
4. Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:
- 1) opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, potrafi zastosować zdobyte wiadomości w sytuacjach typowych według poznanego wzorca, rozwiązuje zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności wg poznanego wzorca;
 - 2) pracuje w miarę systematycznie i doskonali w sobie tę cechę, rzadko aktywnie włącza się w przebieg lekcji, nie stawia pytań problemowych;

- 3) wymaga kontroli nauczyciela; zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: niestaranność, luki w zapisach, pomyłki i zasadnicze błędy w wykonanych ćwiczeniach;
 - 4) wykonuje prace domowe pod kontrolą, zdarzają się zasadnicze błędy.
5. Stopień dopuszczający (2) otrzymuje uczeń, który:
- 1) wykazał się znajomością treści niezbędnych w dalszym zdobywaniu wiedzy, wykonuje samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności;
 - 2) nie pracuje systematycznie, nie włącza się aktywnie w przebieg lekcji, sporadycznie odpowiada na pytania nauczyciela;
 - 3) wymaga kontroli nauczyciela; zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: niestaranność, liczne luki w zapisach;
 - 4) wykonuje prace domowe pod kontrolą, rozpoczyna pracę, lecz jej nie kończy, zdarzają się zasadnicze błędy.
6. Stopień niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:
- 1) nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy, nie potrafi wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela;
 - 2) nie pracuje systematycznie, nie włącza się aktywnie w przebieg lekcji, nie odpowiada na pytania nauczyciela;
 - 3) wymaga kontroli nauczyciela; zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: niestaranność, nieliczne zapisy tematów;
 - 4) nie wykonuje prac domowych.

III. Wymagania edukacyjne.

1. Nauczyciel religii przedstawia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych we wszystkich klasach.
2. Na początku roku szkolnego katecheta informuje o wymaganiach edukacyjnych uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów).
3. Nauczyciel indywidualizuje pracę z uczniem dostosowując wymagania edukacyjne odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego;
 - 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania;
 - 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej;
 - 4) który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie ustaleń zawartych w planie działań wspierających, opracowanym dla niego.

IV. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

1. Ocenie podlega:
 - 1) praca klasowa – kolor czerwony;
 - 2) odpowiedź ustna lub katechizm;

- 3) kartkówka;
 - 4) zeszyt ucznia;
 - 5) praca domowa;
 - 6) aktywność;
 - 7) udział w konkursach.
2. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej uwzględnia się oceny bieżące. Za każdą formę oceniania (za wyjątkiem udziału w konkursach) uczeń uzyskuje przynajmniej jeden stopień.
 3. W klasach I-III katecheta przy sprawdzaniu osiągnięć edukacyjnych uczniów może pominąć pisemne formy, np.: prace klasowe, sprawdziany.
 4. Prace klasowe przeprowadza się zgodnie z zasadami określonymi w statucie.
 5. Za prace niesamodzielne, nie na temat uczeń otrzymuje stopień niedostateczny.
 6. Uczeń jest zobowiązany poprawić każdy stopień niedostateczny z pracy klasowej, uzupełnić wskazane braki w zeszycie, opanować w stopniu podstawowym wyznaczony zakres materiału.

V. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii:

1. Katecheta wystawia proponowaną roczną ocenę klasyfikacyjną w terminie określonym w Statucie Szkoły.
2. Uczniowie otrzymują informację o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych nie później niż na ostatniej lekcji religii poprzedzającej konsultację z rodzicami.
3. W ciągu trzech dni od otrzymania tej informacji, rodzice mogą złożyć u dyrektora szkoły pisemny wniosek o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej ocenie klasyfikacyjnej z religii. Wniosek powinien zawierać wskazanie planowanej oceny, postulowaną przez rodziców ocenę oraz przyczynę występowania z wnioskiem.
4. Podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii może nastąpić w wyniku sprawdzianu wiadomości i umiejętności z zakresu treści kształcenia w danym roku szkolnym dla danej klasy, pod warunkiem, że uzyskał stopnie z każdej formy oceniania i spełnił z rozdziału IV punkt 6.
5. Termin sprawdzianu jest uzgadniany z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami). Jednak powinien być on przeprowadzony przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
6. Sprawdzian w części pisemnej trwa do 45 minut, w części ustnej 20 minut, w tym 10 minut przeznaczone jest na przygotowanie się do odpowiedzi. W części ustnej uczeń zostaje odpytany z obowiązujących formuł modlitewnych i katechizmowych.
7. Sprawdzian przygotowuje i przeprowadza katecheta uczący.
8. Dokumentację przeprowadzonego sprawdzianu stanowi: oceniona pisemna praca ucznia i zwięzła informacja o ustnych odpowiedziach ucznia.
9. O warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z religii informuje katecheta uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) na początku każdego roku szkolnego.

VI. Warunki i sposób przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

1. Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel religii uzasadnia ustaloną ocenę, przy czym na pisemny wniosek rodziców (prawnych opiekunów), nauczyciel odpowiada pisemnie.
3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).
4. Rodzice (prawni opiekunowie) na zebraniach klasowych i indywidualnych konsultacjach są informowani o postępach i trudnościach swojego dziecka na religii.

VII. Klasyfikacja śródroczna i roczna

1. Klasyfikacja śródroczna lub roczna polega na okresowym bądź rocznym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii i ustaleniu oceny śródrocznej lub rocznej.
2. Przeprowadzona jest ona w terminach i według zasad określonych w statucie.
3. Uczeń może nie być klasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny śródrocznej lub rocznej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na religię w szkolnym planie nauczania.
4. Egzamin klasyfikacyjny z religii przeprowadza zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
5. Wszystkie procedury odwoławcze wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, stosuje się według zasad podanych w statucie.
6. Uczeń, który nie uzyskał oceny rocznej z religii lub uzyskał roczną ocenę niedostateczną powinien uzupełnić braki w następnym roku szkolnym, w formach i terminie ustalonych przez nauczyciela religii.